

LABORATOR 9 - VECTORI ȘI VALORI PROPRII. INTERPOLAREA FUNCȚIILOR

1. VECTORI ȘI VALORI PROPRII. METODA ROTAȚIILOR A LUI JACOBI

Fie A o matrice pătratică. Un vector $x \in \mathbb{R}^n$ se numește *vector propriu* în raport cu A dacă $x \neq 0$ și există un număr λ (real sau complex) astfel încât $Ax = \lambda x$. Numărul λ se numește *valoare proprie*. Valorile proprii ale matricii A sunt rădăcinile polinomului caracteristic $P(\lambda) = \det(A - \lambda I)$ și sunt invariante la transformările de similitudine ale lui A ; acest lucru înseamnă că valorile proprii ale matricii A coincid cu valorile proprii ale matricii $C^{-1}AC$, oricare ar fi matricea nesingulară C .

Dacă matricea A este simetrică, atunci valorile sale proprii sunt reale și există o bază ortonormală formată din vectori proprii, deci cu proprietatea $Av_i = \lambda_i v_i, i = \overline{1, n}$, în raport cu care matricea A se reduce la forma diagonală

$$D = \begin{bmatrix} \lambda_1 & 0 & \dots & 0 \\ 0 & \lambda_2 & \dots & 0 \\ \dots & \dots & \ddots & \dots \\ 0 & 0 & \dots & \lambda_n \end{bmatrix}.$$

Baza v_1, \dots, v_n se poate alege astfel încât $\lambda_1 \geq \lambda_2 \geq \dots \geq \lambda_n$. Dacă, în plus, A este și pozitiv definită, atunci $\lambda_1 \geq \lambda_2 \geq \dots \geq \lambda_n > 0$ și

$$\lambda_1 = \|A\|_2 = \sup_{x \neq 0} \frac{\langle Ax, x \rangle}{\langle x, x \rangle}.$$

Fie V matricea de trecere de la baza canonică a spațiului \mathbb{R}^n la baza v_1, \dots, v_n . Matricea V este ortogonală, și are loc relația $D = V^T AV$.

În practică, valorile proprii ale matricii A nu se rezolvă rezolvând numeric ecuația caracteristică $\det(A - \lambda I) = 0$, deoarece rădăcinile polinoamelor sunt foarte "sensibile" la orice modificare a coeficienților polinomului. Metoda recomandată este să se aducă, printr-un procedeu oarecare, matricea la forma diagonală și atunci valorile proprii se determină global, ele fiind elementele de pe diagonala principală. Se urmărește așadar ca prin transformări de similitudine, care nu modifică valorile proprii, să micșorăm, eventual până la anulare, elementele nedigonale ale matricii, astfel ca în final să obținem matricea diagonală.

Fie A o matrice simetrică. Metoda Jacobi constă în efectuarea unei suite de transformări de similitudine ale matricii A utilizând cele mai simple matrici ortogonale netriviale (matricile de rotație) de forma

$$(1.1) \quad U = \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 & \vdots & & \vdots & & & 0 \\ 0 & 1 & 0 & \vdots & & \vdots & & & \\ & & \ddots & \vdots & & \vdots & & & \\ 0 & \dots & \dots & \cos \varphi & & \sin \varphi & \dots & \dots & 0 \\ & & & \vdots & 1 & \vdots & & & \\ & & & \vdots & & \ddots & & & \\ 0 & \dots & \dots & -\sin \varphi & & 1 & \vdots & & 0 \\ & & & \vdots & & \vdots & \ddots & & \\ & & & \vdots & & \vdots & 0 & 1 & 0 \\ 0 & & & \vdots & & \vdots & 0 & 0 & 1 \end{bmatrix} \begin{matrix} \\ \\ \\ \leftarrow p \\ \\ \\ \leftarrow q \\ \\ \\ \end{matrix}.$$

Așadar, elementele matricii U sunt:

$$(1.2) \quad \begin{cases} u_{ii} = 1 \text{ dacă } i \neq p \text{ și } i \neq q \\ u_{pp} = \cos \varphi, u_{pq} = \sin \varphi \\ u_{qp} = -\sin \varphi, u_{qq} = \cos \varphi \\ u_{ij} = 0, \text{ în rest} \end{cases}.$$

O asemenea matrice este ortogonală și reprezintă din punct de vedere geometric o rotație de unghi φ în planul determinat de direcțiile e_p și e_q . Notăm cu $A' = U^T A$ și cu $A'' = A'U = U^T AU$. În cazul particular $n = 5, p = 2$ și $q = 4$, matricea A'' arată astfel:

a_{11}	$a_{12} \cos \varphi$ $-a_{14} \sin \varphi$	a_{13}	$a_{12} \sin \varphi$ $+a_{14} \cos \varphi$	a_{15}
$a_{21} \cos \varphi$ $-a_{41} \sin \varphi$	$a_{22} \cos^2 \varphi -$ $2a_{24} \sin \varphi \cos \varphi +$ $a_{44} \sin^2 \varphi$	$a_{23} \cos \varphi$ $-a_{43} \sin \varphi$	$(a_{22} - a_{44}) \sin \varphi$ $\cos \varphi + a_{24} \cos 2\varphi$	$a_{25} \cos \varphi$ $-a_{45} \sin \varphi$
a_{31}	$a_{32} \cos \varphi$ $-a_{34} \sin \varphi$	a_{33}	$a_{32} \sin \varphi$ $+a_{34} \cos \varphi$	a_{35}
$a_{21} \sin \varphi$ $+a_{41} \cos \varphi$	$(a_{22} - a_{44}) \sin \varphi$ $\cos \varphi + a_{24} \cos 2\varphi$	$a_{23} \sin \varphi$ $+a_{43} \cos \varphi$	$a_{22} \sin^2 \varphi +$ $2a_{24} \sin \varphi \cos \varphi +$ $a_{44} \cos^2 \varphi$	$a_{25} \sin \varphi$ $+a_{45} \cos \varphi$
a_{51}	$a_{52} \cos \varphi$ $-a_{54} \sin \varphi$	a_{53}	$a_{52} \sin \varphi$ $+a_{54} \cos \varphi$	a_{55}

În general, elementele matricii A sunt:

$$(1.3) \quad \begin{cases} a'_{ij} = a_{ij}, \text{ dacă } i \neq p \text{ și } i \neq q \\ a'_{pj} = a_{pj} \cos \varphi - a_{qj} \sin \varphi \\ a'_{qj} = a_{pj} \sin \varphi + a_{qj} \cos \varphi \end{cases},$$

iar cele ale matricii A'' sunt:

$$(1.4) \quad \begin{cases} a''_{ij} = a'_{ij}, \text{ dacă } j \neq p \text{ și } j \neq q \\ a''_{ip} = a'_{ip} \cos \varphi - a'_{iq} \sin \varphi \\ a''_{iq} = a'_{ip} \sin \varphi + a'_{iq} \cos \varphi \end{cases} .$$

Din (1.3) și (1.4) rezultă:

$$(1.5) \quad \begin{cases} a''_{pp} = a_{pp} \cos^2 \varphi - 2a_{pq} \cos \varphi \sin \varphi + a_{qq} \sin^2 \varphi \\ a''_{qq} = a_{pp} \sin^2 \varphi + 2a_{pq} \cos \varphi \sin \varphi + a_{qq} \cos^2 \varphi \\ a''_{pq} = (a_{pp} - a_{qq}) \sin \varphi \cos \varphi + a_{pq} \cos 2\varphi \\ a''_{qp} = a''_{pq} \end{cases} .$$

Cum intenția noastră este ca elementul nediagonal cel mai mare (în valoare absolută) să se anuleze în urma rotației, vom alege liniile p și q astfel încât a_{pq} să fie cel mai mare element (în valoare absolută) de deasupra diagonalei principale și vom pune condiția ca $a''_{pq} = 0$. Ținând seama de (1.5) rezultă

$$\frac{1}{2}(a_{pp} - a_{qq}) \sin 2\varphi + a_{pq} \cos 2\varphi = 0$$

și mai departe

$$(1.6) \quad \operatorname{ctg} 2\varphi = \frac{a_{qq} - a_{pp}}{2a_{pq}} .$$

Așadar, unghiul de rotație se află din relația (1.6). Introducem notațiile

$$(1.7) \quad \theta = \frac{a_{qq} - a_{pp}}{2a_{pq}} \text{ și } \operatorname{tg} \varphi = t .$$

Cum $\operatorname{ctg} 2\varphi = \frac{1 - \operatorname{tg}^2 \varphi}{2 \operatorname{tg} \varphi}$, din (1.6) și (1.7) rezultă $t^2 + 2\theta \cdot t - 1 = 0$. Rezolvând această ecuație obținem:

$$t_{1,2} = -\theta \pm \sqrt{\theta^2 + 1} = \frac{1}{\theta \pm \sqrt{\theta^2 + 1}} .$$

Pentru a evita ca numitorul să fie mic, luăm

$$(1.8) \quad t = \begin{cases} \frac{1}{\theta + \operatorname{sgn}(\theta)\sqrt{\theta^2 + 1}}, \text{ dacă } \theta \neq 0 \\ 1, \text{ dacă } \theta = 0 \end{cases} .$$

Conform unor calcule elementare de trigonometrie avem

$$(1.9) \quad \begin{cases} c = \cos \varphi = \frac{1}{\sqrt{1+t^2}} \\ s = \sin \varphi = \frac{t}{\sqrt{1+t^2}} \end{cases} .$$

Din (1.8) și (1.9) rezultă că $|t| \leq 1$, $c \geq \frac{1}{\sqrt{2}}$, $|s| \leq \frac{1}{\sqrt{2}}$ și deci că

$$\varphi \in \left[-\frac{\pi}{4}, \frac{\pi}{4} \right] .$$

Dacă notăm cu $S(B)$ suma pătratelor elementelor nediagonale ale unei matrici B oarecare, atunci din (1.3) și (1.4) un calcul direct ne conduce la relația

$$S(A'') = [S(A) - 2a_{pq}^2] + 2a_{pq}''^2 .$$

Așadar, dacă alegem unghiul de rotație φ conform (1.8) și (1.9), rezultă

$$(1.10) \quad a''_{pq} = 0 \text{ și deci } S(A'') = S(A) - 2a_{pq}^2 .$$

Deoarece $a_{ij}^2 \leq a_{pq}^2$ pentru $i \neq j$, vom avea

$$(1.11) \quad S(A) \leq n(n-1)a_{pq}^2 \text{ sau } -\frac{2}{n(n-1)}S(A) \geq -2a_{pq}^2.$$

Din (1.10) și (1.11) rezultă

$$(1.12) \quad S(A'') \leq S(A) \left(1 - \frac{2}{n(n-1)}\right) < S(A), \text{ pentru } n \geq 2.$$

Să considerăm acum un șir de rotații în urma cărora se obțin matricile

$$A_0, A_1, A_2, \dots, A_k, \dots$$

unde $A_0 = A, A_1 = A'', A_2 = A_1''$ etc.. Din (1.12) rezultă

$$(1.13) \quad S(A_k) \leq \left(1 - \frac{2}{n(n-1)}\right)^k S(A).$$

Cum $1 - \frac{2}{n(n-1)} \in (0, 1)$ pentru $n \geq 2$, din (1.13) rezultă $\lim_{k \rightarrow \infty} S(A_k) = 0$. Așadar, la limită șirul (A_k) tinde la matricea diagonală.

Se poate demonstra următoarea teoremă.

Teorema 1. Fie $\lambda_i, i = \overline{1, n}$ valorile proprii ale matricii A și fie $a_{jj}^{(k)}$ elementele diagonale ale matricii A_k . Atunci

$$\left|a_{jj}^{(k)} - \lambda_j\right| \leq \sqrt{S(A_k)}.$$

Deoarece $a_{pq}^{(k)}$ este cel mai mare (în valoare absolută) element nediagonal al matricii A_k , rezultă

$$S(A_k) \leq (n^2 - n)(a_{pq}^{(k)})^2 < n^2(a_{pq}^{(k)})^2.$$

Din Teorema 1 obținem

$$(1.14) \quad \left|a_{jj}^{(k)} - \lambda_j\right| < n \left|a_{pq}^{(k)}\right|.$$

Inegalitatea (1.14) poate fi luată drept *criteriu de oprire*. Din inegalitatea $n \left|a_{pq}^{(k)}\right| < \varepsilon$ va rezulta numărul k al rotațiilor necesare pentru a aproxima valorile proprii λ_j ale matricii A cu elementele diagonale $a_{jj}^{(k)}$ ale matricii A_k . Șirul de matrici A_k se calculează recursiv

$$\begin{cases} A_k = U_k^T A_{k-1} U_k, & k \geq 1 \\ A_0 = A \end{cases}.$$

Dăm în continuare algoritmul MATLAB pentru metoda rotațiilor a lui Jacobi:

```

clc
format short
% Introducere A,n
k=0;
eps=input('Dati ordinul erorii, eps=')
nmax=1;
while(nmax>eps)
    k=k+1
    S=0;
    U=eye(n);
    max=0;

```

```

p=1;q=2;
for i=1:n
    for j=i+1:n
        if (max<norm(A(i,j)))
            max=norm(A(i,j));
            p=i;
            q=j;
        end
    end
end
nmax=max*n
p
q
omega=(A(q,q)-A(p,p))/(2*A(p,q))
if (omega==0)
    t=1
else
    t=1/(omega+sign(omega)*sqrt(omega^2+1))
end
c=1/sqrt(t^2+1)
s=t/sqrt(t^2+1)
U(p,p)=c;U(q,q)=c;U(p,q)=s;U(q,p)=-s;
U
A=U'*A*U
end
disp('Valorile proprii sunt elementele de pe diagonala urmatoarei matrici')
A

```

Exemplul 1. Fie matricea

$$A = \begin{bmatrix} 3 & 1 & 1 \\ 1 & 3 & 1 \\ 1 & 1 & 3 \end{bmatrix}.$$

Avem:

$$\begin{aligned}
 a_{pq} &= a_{12} = 1; p = 1; q = 2; \theta = 0; t = 1; c = s = \frac{1}{\sqrt{2}}. \\
 U_1 &= \begin{bmatrix} \frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} & 0 \\ -\frac{1}{\sqrt{2}} & \frac{1}{\sqrt{2}} & 0 \\ 0 & 0 & 1 \end{bmatrix}; A_1 = U_1^T A U_1 = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 4 & \sqrt{2} \\ 0 & \sqrt{2} & 3 \end{bmatrix}; \\
 a_{23} &= \sqrt{2}; p = 2; q = 3; \theta = \frac{3-4}{2\sqrt{2}} = -\frac{1}{2\sqrt{2}}; 1 + \theta^2 = \frac{9}{8}; \\
 t &= -\frac{\sqrt{2}}{2}; 1 + t^2 = \frac{3}{2}; c = \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}}; s = -\frac{1}{\sqrt{3}}; \\
 U_2 &= \begin{bmatrix} 1 & 0 & 0 \\ 0 & \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}} & -\frac{1}{\sqrt{3}} \\ 0 & \frac{1}{\sqrt{3}} & \frac{\sqrt{2}}{\sqrt{3}} \end{bmatrix}; A_2 = U_2^T A_1 U_2 = \begin{bmatrix} 2 & 0 & 0 \\ 0 & 5 & 0 \\ 0 & 0 & 2 \end{bmatrix}.
 \end{aligned}$$

Rezultă $\lambda_1 = 2, \lambda_2 = 5; \lambda_3 = 2$.

2. INTERPOLAREA FUNCȚIILOR

Fie $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ și fie x_0, x_1, \dots, x_n ($n + 1$) puncte distincte din intervalul $[a, b]$, numite *noduri*.

Problema interpolării funcției f în nodurile $x_i, i = \overline{0, n}$, constă în determinarea unei funcții $g : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ dintr-o clasă de funcții cunoscută, cu proprietatea $g(x_i) = f(x_i), i = \overline{0, n}$.

Pusă sub această formă generală, problema poate să nu aibă soluții sau să aibă o infinitate de soluții.

Cea mai utilizată clasă de funcții de interpolare este clasa polinoamelor, datorită ușurinței cu care se integrează și derivatează.

Interpolarea funcțiilor prezintă o importanță deosebită atunci când funcția nu este definită printr-o relație analitică, ci printr-un tablou de valori ce reprezintă, de exemplu, rezultatele unei experiențe. Chiar atunci când funcția este dată printr-o relație analitică, dar această relație este *complicată*, se poate alege interpolarea în locul calculului direct.

2.1. Polinomul de interpolare al lui Lagrange.

Teorema 2. Fie $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ și x_0, x_1, \dots, x_n ($n + 1$) noduri din intervalul $[a, b]$. Atunci există un polinom unic P_n , de gradul n , care interpolează funcția f în nodurile $x_i, i = \overline{0, n}$ ($P_n(x_i) = f(x_i), i = \overline{0, n}$). Acest polinom se numește *polinomul de interpolare al lui Lagrange*.

Demonstrație. Căutăm un polinom P_n sub forma următoare:

$$P_n(x) = L_0(x) \cdot f(x_0) + L_1(x) \cdot f(x_1) + \dots + L_n(x) \cdot f(x_n),$$

unde L_i sunt polinoame de gradul n ce urmează să fie determinate. Deoarece dorim ca $P_n(x_i) = f(x_i)$, vom pune condițiile:

$$L_i(x_j) = \delta_{ij} = \begin{cases} 1, & \text{dacă } i = j \\ 0, & \text{dacă } i \neq j \end{cases}.$$

Deoarece $L_i(x_j) = 0$ pentru $i \neq j$, rezultă că L_i admite rădăcinile

$$x_0, x_1, \dots, x_{i-1}, x_{i+1}, \dots, x_n.$$

Așadar,

$$L_i(x) = a_i(x - x_0) \cdot \dots \cdot (x - x_{i-1})(x - x_{i+1}) \cdot \dots \cdot (x - x_n).$$

Cum $L_i(x_i) = 1$, rezultă

$$a_i = \frac{1}{(x_i - x_0) \cdot \dots \cdot (x_i - x_{i-1})(x_i - x_{i+1}) \cdot \dots \cdot (x_i - x_n)}.$$

În concluzie avem

$$(2.1) \quad P_n(x) = \sum_{i=0}^n L_i(x) f(x_i),$$

unde

$$(2.2) \quad L_i(x) = \prod_{j=0, j \neq i}^n \frac{x - x_j}{x_i - x_j}.$$

Evident polinomul (2.1) are gradul n și are proprietatea $P_n(x_i) = f(x_i), i = \overline{0, n}$.

Fie Q_n un alt polinom de gradul n cu proprietatea $Q_n(x_i) = f(x_i), i = \overline{0, n}$ și fie $R = P_n - Q_n$. Deoarece $\text{grad } R \leq n$ și $R(x_i) = 0, i = \overline{0, n}$ rezultă că R este polinom identic nul, deci că $P_n = Q_n$. \square

Exemplul 2. Fie nodurile $x_0 = -1, x_1 = 1$ și $x_2 = 2$ și $f(x_0) = 2, f(x_1) = f(x_2) = 1$. Atunci

$$P_2(x) = \frac{(x-1)(x-2)}{(-1-1)(-1-2)} \cdot 2 + \frac{(x+1)(x-2)}{(1+1)(1-2)} \cdot 1 + \frac{(x-1)(x+1)}{(2-1)(2+1)} \cdot 1.$$

Efectuând calculele obținem $P_2(x) = \frac{1}{6}(x^2 - 3x + 8)$.

În continuare vom nota eroarea în fiecare punct cu

$$(2.3) \quad E(f; x) = f(x) - P_n(x).$$

Evident $E(f; x_i) = 0, i = \overline{0, n}$. Introducem de asemenea notația:

$$(2.4) \quad U_{n+1}(x) = \prod_{i=0}^n (x - x_i).$$

Teorema 3. Dacă $f \in C^{n+1}[a, b]$, atunci pentru orice $x \in [a, b]$, există $\xi_x \in [a, b]$ astfel încât

$$(2.5) \quad E(f; x) = \frac{f^{(n+1)}(\xi_x)}{(n+1)!} U_{n+1}(x).$$

Demonstrație. Considerăm funcția auxiliară

$$g(t) = f(t) - P_n(t) - \frac{E(f; x)}{U_{n+1}(x)} U_{n+1}(t), t \in [a, b], x \neq x_i.$$

Observăm că g se anulează în $(n+2)$ puncte distincte x_0, x_1, \dots, x_n, x . Din teorema lui Rolle rezultă că există $\xi_x \in (a, b)$ astfel încât $g^{(n+1)}(\xi_x) = 0$. Cum

$$g^{(n+1)}(t) = f^{(n+1)}(t) - \frac{E(f; x)}{U_{n+1}(x)} (n+1)!,$$

rezultă

$$E(f; x) = \frac{f^{(n+1)}(\xi_x)}{(n+1)!} U_{n+1}(x). \quad \square$$

Corolarul 4. Dacă există $M > 0$ astfel încât $|f^{(n+1)}(x)| \leq M$ pentru orice $x \in [a, b]$, atunci:

$$|E(f; x)| \leq \frac{M}{(n+1)!} |U_{n+1}(x)|, x \in [a, b].$$

Observația 1. Dacă $f = Q$ este un polinom de grad cel mult n , atunci $E(f; x) = 0$, oricare ar fi $x \in [a, b]$.

Afirmația rezultă din Teorema 3, deoarece în acest caz $f^{(n+1)}(x) = 0$.

Observația 2. $E(f + g; x) = E(f; x) + E(g; x)$.

Într-adevăr, dacă P_n^f este polinomul de interpolare pentru f și P_n^g este polinomul de interpolare pentru g , atunci $P_n^f + P_n^g$ este polinomul de interpolare pentru $f + g$ și deci

$$E(f + g; x) = f(x) + g(x) - P_n^f(x) - P_n^g(x) = E(f; x) + E(g; x).$$

În continuare vom presupune că nodurile sunt echidistante, deci că $x_i = x_0 + i \cdot h$, $i = \overline{0, n}$, unde

$$(2.6) \quad h = \frac{x_n - x_0}{n}.$$

Considerăm de asemenea schimbarea de variabilă

$$(2.7) \quad x = x_0 + th.$$

Înlocuind (2.6) și (2.7) în (2.2) obținem:

$$\tilde{L}_i(t) = L_i(x_0 + th) = \prod_{j=0, j \neq i}^n \frac{t - j}{i - j}.$$

Folosind notația

$$(2.8) \quad \pi_{n+1}(t) = t(t-1)(t-2) \cdots (t-n) = \prod_{i=0}^n (t-i),$$

obținem:

$$\tilde{L}_i(t) = \frac{(-1)^{n-i} \pi_{n+1}(t)}{i!(n-i)! (t-i)} = \frac{(-1)^{n-i}}{n!} C_n^i \frac{\pi_{n+1}(t)}{t-i}.$$

Obținem astfel expresia polinomului lui Lagrange pentru noduri echidistante

$$(2.9) \quad \tilde{P}_n(t) = \frac{\pi_{n+1}(t)}{n!} \sum_{i=0}^n (-1)^{n-i} C_n^i \frac{f(x_i)}{t-i}.$$

Eroarea devine:

$$(2.10) \quad \tilde{E}(f; t) = \frac{\pi_{n+1}(t)}{(n+1)!} h^{n+1} f^{(n+1)}(\xi_t).$$

Se arată că pentru orice sistem de noduri $(x_i^{(n)})$, $i = \overline{0, n}$ din intervalul $[a, b]$, dat dinainte, există o funcție continuă $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ astfel încât șirul polinoamelor lui Lagrange (P_n) care interpoalează funcția f în aceste noduri nu converge uniform la f pe $[a, b]$. Convergența uniformă are loc dacă $f \in C^\infty(\mathbb{R})$ și se dezvoltă în serie Taylor pe \mathbb{R} . În general, pentru o funcție $f : [a, b] \rightarrow \mathbb{R}$ continuă, pentru orice $\varepsilon > 0$, există un polinom Q_ε astfel încât

$$\|f - Q_\varepsilon\| = \sup\{|f(x) - Q_\varepsilon(x)| \mid x \in [a, b]\} < \varepsilon.$$

Algoritmul MATLAB pentru polinomul de interpolare Lagrange este următorul:

```
% Introducere x,y - nodurile si valorile functiei in noduri
% Introducere a, punctul in care se face interpolarea
S=0;
n=size(x);
for i=1:n
    L=1;
    for j=1:n
        if (j~=i)
            L=L*(a-x(j))/(x(i)-x(j));
        end
    end
    S=S+y(i)*L;
end
```



```
fprintf("\nValoarea aproximativa a functiei f in %g este %g.\n",a,S)
```